

"Noč odprtih vrat" na Golovcu

V sredo 1. Aprila smo se skupaj s še nekaterimi sošolci odpravili na Golovec, kjer se nahaja astronomski observatorij. Ker je letošnje leto 2009 proglašeno za mednarodno leto astronomije (mineva namreč 400 let od prvih Galilejevih astronomskih opazovanj s teleskopom) imajo v tem observatoriju vsako prvo sredo v mesecu »noč odprtih vrat«, saj je eden izmed ciljev tega mednarodnega leta približati astronomijo ljudem. To imajo namen doseči s številnimi javnimi opazovanji, kjer bi ljudje lahko pogledali skozi teleskope in spoznavali številne čudovitosti ter vznemirljivosti raziskovanja vesolja.

Na tem ogledu observatorija se je nas zbrala kar velika skupina ljudi, ki so se je zaposleni zelo razveseli. Najbolj nas je seveda zanimal teleskop Vega, zato so nam ga tudi kot prvo pokazali. Vse nas je najbolj jezilo oblačno vreme, saj je nas večina prišla predvsem zaradi opazovanja vesolja. Vendar so nam že takoj na začetku povedali, da tudi če bi bila jasna noč ne bi morali pogledati "direktno skozi" teleskop, saj to ni čisto takšen teleskop kot si ga nas večina ljudi predstavlja. Ta teleskop ima namesto okularja pritrjeno posebno kamero. Ta kamera vse čas opazovanja zbira slike in podatke ter jih pošilja na računalnik v kontrolni sobi. Vendar pa so nam vseeno predstavili teleskop ter ga usmerili v nebo in tudi odprli kupolo. Teleskop se premika s pomočjo hidravličnih črpalk. Skupaj s teleskopom pa se premika tudi kupola. Pogledali smo lahko tudi zrcalo, ki ima premer kar 70 cm. Povedali so nam, da mora biti zrcalo popolnoma čisto, saj v nasprotnem primeru slike niso čiste, zato ga na vsake toliko časa tudi očistijo, posesajo prah in pometejo pajčevine po kupoli in na teleskopu (nazadnje konec lanskega leta). Teleskop smo lahko za spomin tudi poslikali in tukaj je nekaj fotografij:

Nato so nas odpeljali v kontrolno sobo, kjer so nam pokazali računalnike na katerih so shranjeni podatki tega teleskopa. Za predstavo so nam pokazali tudi slike lune, ki bi jo videli, če bi bila jasna noč, ter še mnogo drugih slik. Predstavili so nam tudi programe oziroma nekaj preprostih načinov obdelovanja slik, saj morajo vsako sliko očistiti ter tudi obarvati saj teleskop posname črno-bele slike.

Za na konec pa so nas odpeljali še v astronomsko knjižnico, kjer so nam predstavili razne astronomske revije in knjige. Pokazali so nam tudi posnetke raznih meglic, planetov, ... Knjige in revije nas je večina kar odložila, saj smo raje pregledovali slike, ki so jih nam strokovno razlago še dodatno predstavili. Na koncu so sledila še naša vprašanja. Povedali so nam še, da so veseli, da je v Sloveniji kar nekaj amaterskih društev, ki se ukvarjajo z opazovanjem vesolja, seveda pa si želijo, da bi se večalo zanimanje oziroma razumevanje vesolja.